

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระยะยาว (longitudinal study) โมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงแบบพหุระดับ (multilevel latent growth curve model) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ตัวแปรเซวาร์ปัญญาของนักเรียน และคุณลักษณะของครูเป็นตัวแปรทำนายในระดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียด และขั้นตอนในการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มนักเรียนที่ศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 35,350 คน กลุ่มที่ 2 เป็นครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 13,135 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน (multistage stratified random sampling) มีขั้นตอนในการสุ่ม 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกสุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้โรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 11 โรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ขั้นที่ 2 สุ่มระดับชั้นเรียน สุ่มจากห้องเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้อง ต่อ 1 โรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ขั้นตอนที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างระดับนักเรียนโดยเลือกจากนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	จำนวนห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	จำนวนห้องเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (คน)
สวนหลวง	1	1	32
วัดสระบัว	1	1	43
บ้านบางกะปิ	12	1	46
วัดลาดพร้าว	3	1	36
วัดแก้วแจ่มฟ้า	1	1	20
วัดปทุมคงคา	1	1	28
ศูนย์รวมน้ำใจ	3	1	35
วัดตรีทศเทพ	1	1	27
วัดเบญจมบพิตร	2	1	40
วัดยานนาวา	1	1	27
วัดสุวรรณ	3	1	31
รวม	29	11	365

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับ ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรทางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตัวแปรต้นเซวาร์ปัญญาของนักเรียน และคุณลักษณะครู ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวแปรตาม

1. ตัวแปรสังเกตได้

ตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรตาม ได้แก่ ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (test) คือ คะแนนที่ได้จากการวัด 4 ครั้ง โดยแทนด้วยสัญลักษณ์ test1 test2 test3 และ test4 วัดได้จากแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (multiple choice)

2. ตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรตามสำหรับการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด ชุดแรกเป็นตัวแปรแฝงพิเศษ (extra latent variable) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากการวัด 4 ครั้งแทนด้วยสัญลักษณ์ F3 F4 F5 F6 ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ระดับระหว่างระดับ (between group level) โดยตัวแปรแฝงนี้จะสร้างมาจากคะแนนที่ได้จากการวัดพัฒนาการของผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (test1 test2 test3 และ test4) โดยตัวแปรแฝงพิเศษทั้ง 4 ตัวที่สร้างขึ้นนี้จะส่งอิทธิพลเท่ากับ $\sqrt{c}$ ไปยังตัวแปรสังเกตได้ เมื่อ c คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่างร่วม (common sample size) ซึ่งมีค่าเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจากการวัดทั้ง 4 ครั้ง ตามแนวคิดของ Duncan et al. (1997) ชุดที่ 2 เป็นตัวแปรแฝงตามโมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงซึ่งสามารถแบ่งตัวแปรในชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 เป็นตัวแปรภายในกลุ่ม (within group variable) ได้แก่ ตัวแปรแฝงระดับ (F1 หรือ w_int) และตัวแปรแฝงความชัน (F2 หรือ w_slp) และประเภทที่ 2 เป็นตัวแปรระหว่างกลุ่ม (between group variable) ได้แก่ ตัวแปรแฝงระดับ (F7 หรือ b_int) และตัวแปรแฝงความชัน (F8 หรือ b_slp)

ตัวแปรต้น

ตัวแปรต้นเป็นตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด และสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ตัวแปรระดับนักเรียน

ระดับเชาวน์ปัญญา (I.Q.) คือ ความสามารถทั่วไปของนักเรียนที่จะเรียนรู้ ปรับตัวแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งวัดจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเชาวน์ปัญญามาตรฐาน (Standard Progressive Matrices) ของ J.C. Raven จำนวน 60 ข้อ แบบเลือกตอบ 6 และ 8 ตัวเลือก (multiple choice)

2. ตัวแปรระดับครู

ตัวแปรต้นที่วัดระดับครู ได้แก่ ตัวแปรคุณลักษณะของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูภาษาอังกฤษ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ตัวแปรคุณลักษณะครู ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรรูปแบบการสอน หมายถึงตัวแปรทวิภาค (dichotomous variable) แทนวิธีที่ครูใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตกรุงเทพมหานคร ในวิชาภาษาอังกฤษ โดยจะแบ่งรูปแบบการสอนออกเป็น 2 แบบ คือ แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และแบบครูเป็นศูนย์กลาง ตัวแปรตัวที่ 2 คือ ตัวแปรวุฒิการศึกษาที่สำเร็จมาสูงสุด หมายถึงตัวแปรทวิภาค (dichotomous variable) แทนการศึกษาระดับสูงสุดที่ครูสำเร็จมา โดยแบ่งออกเป็นการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ตัวแปรตัวที่ 3 คือ ตัวแปรสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา หมายถึงตัวแปรทวิภาค (dichotomous variable) แทนสาขาวิชาที่สำเร็จของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยแบ่งออกเป็นครูจบการศึกษาทางด้านครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ และจบมาจากสาขาวิชาอื่น ๆ และตัวแปรสุดท้ายคือ ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง จำนวนปีที่ครูภาษาอังกฤษคนหนึ่ง ๆ ใช้ในการประกอบวิชาชีพครู

ตัวแปรในระดับครูทั้งหมดสามารถวัดได้จากแบบบันทึกคุณลักษณะของครู ในส่วนของความรู้และทักษะในการเรียนการสอน และประสบการณ์ในการสอนนั้น จะเก็บจากแฟ้มประวัติการทำงานของครู และรูปแบบการสอนจะใช้วิธีสังเกตในการเก็บข้อมูล

ตัวแปรในการวิจัยทั้งหมดนี้มีระดับการวัดรวม 3 ระดับ กล่าวคือ ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นตัวแปรวัดในระดับการวัดซ้ำ (level 1) ตัวแปรเซวาร์ปัญญาของนักเรียนเป็นตัวแปรวัดในระดับที่ 2 (level 2) และตัวแปรคุณลักษณะครูทั้ง 4 ตัวแปรย่อยเป็นการวัดในระดับครู จัดว่าเป็นตัวแปรวัดในระดับที่ 3 (level 3)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 3 ฉบับ คือ แบบวัดเซวาร์ปัญญาฉบับมาตรฐานของ J.C. Raven แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และแบบบันทึกคุณลักษณะของครู โดยเครื่องมือแต่ละชุดมีรายละเอียด และขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้

1. แบบวัดเซวาร์ปัญญา ใช้แบบสอบ Standard Progressive Metrics ของ J.C. Raven แบบสอบชุดนี้ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 5 ชุด ชุดละ 12 ข้อ รวม 60 ข้อ 60 คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดจะได้ 0 คะแนน

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับคำศัพท์ในวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ในส่วนคลังคำ (lexicon) ซึ่งจำแนกคำศัพท์ออกเป็น 12 หมวดใหญ่ ๆ ดังนี้ คำนาม (noun) คำคุณศัพท์ (adjective) กริยาวิเศษณ์ (adverb) กริยา (action verb) กริยาช่วย (helping verb) คำสรรพนาม (pronoun) คำแสดงความเป็นเจ้าของ (possessive) คำสันธาน (connector) คำบุพบท (preposition) คำแสดงการถาม (question word) การเปรียบเทียบ (comparison) และอื่น ๆ

ในการพัฒนาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของศิริรัตน์ สุคันธฤกษ์ (2542) และหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ (English is Fun VI) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อกำหนดจำนวนคำศัพท์ที่จะนำมาสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบเกี่ยวกับการสะกดคำ ตอนที่ 2 แบบสอบเกี่ยวกับความหมายคำศัพท์ และตอนสุดท้ายเป็นแบบสอบเกี่ยวกับการใช้คำศัพท์ในประโยค ดังตารางที่ 2 ลักษณะแบบสอบเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกมีรายละเอียดในแต่ละตอนดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ข้อใดต่อไปนี้สะกดได้ถูกต้อง

1. A. helf	3. A. nurse
B. coconat	B. opposit
C. monay	C. cume
D. cookies	D. markat
2. A. roed	4. A. mlidde
B. same	B. mildde
C. addrass	C. mddeil
D. haelth	D. middle

ตอนที่ 2

22. ข้อใดมีความหมายกลุ่มเดียวกับ sugar
- A. rice
B. fish sauce
C. ring
D. water
23. ข้อใดมีความหมายอยู่ในกลุ่ม food
- A. vegetables
B. towel
C. thirsty
D. soap

ตอนที่ 3

24. A : ..... ?
B : Five baht.
A. How many are pineapple ?
B. How much is a piece of cake ?
C. What do you want ?
D. Yes. I want five baht.
25. We can't make a cake because
.....
A. We don't have any eggs.
B. We have eggs.
C. We live in Bangkok.
D. It's next to the station.

ตารางที่ 3 จำนวนคำศัพท์ จำแนกตามบทเรียนในแบบเรียน English is fun book 4

เนื้อหาใน English is fun book 4	จำนวนข้อ			รวม
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	
Lesson 35	11	5	2	18
Lesson 36	2	7	3	12
Lesson 37	1	9	3	13
Lesson 38	1	2	4	7
รวม	15	23	12	50

2.2 ปรับปรุง และแก้ไขแบบวัดให้มีความถูกต้อง และเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานครมากยิ่งขึ้น โดยทำการคัดเลือกข้อคำถามสำหรับภาคเรียนที่ 2 ออก และเพิ่มเติมจำนวนข้อจนครบ 50 ข้อ จากนั้นจึงนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางคำศัพท์ภาษาอังกฤษ table of specification ของแบบวัด และแบบบันทึกความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ท่าน (ดังรายชื่อใน

ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา โดย table of specification ของแบบวัดดังแสดงในตารางที่ 4 และแบบบันทึกความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 4 table of specification ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ตอนที่	ข้อที่	บทที่	จำนวนข้อ
1 การสะกดคำ	1-5, 7, 11-15	35	15
	6, 10	36	
	8	37	
	9	38	
2 ความหมายคำศัพท์	20-23, 30	35	23
	24-25, 31-35	36	
	26-27, 37, 41-44, 49-50	37	
	36, 48	38	
3 การใช้คำศัพท์ในประโยค	16-17	35	12
	18-19, 28	36	
	29, 38, 40	37	
	39, 45-47	38	

ตารางที่ 5 แบบบันทึกความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
1	
2	
...	
50	

2.3 นำแบบวัดที่พัฒนาไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 6
โรงเรียนวัดสุวรรณ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2543 จากนั้นนำผลการ
ทดสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบด้วย SPSS for windows ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าสถิติของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งฉบับ เปรียบเทียบกับศิริรัตน์ สุคันธฤกษ์ (2542)

ค่าสถิติ	ศิริรัตน์ สุคันธฤกษ์ (2542)	แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
mean	30.68	33.94
S.D.	10.18	8.08
mm	7	11
max	48	48
skewness	-	-0.70
kurtosis	-	0.77
C.V.	33.18	23.81
ค่าความยาก	0.60	0.68
ค่าอำนาจจำแนก	0.53	0.57
ค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับ (KR-20)	0.9092	0.8969

2.4 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบ แสดงว่าแบบทดสอบมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์สูง และไม่แตกต่างจากของศิริรัตน์ สุคันธฤกษ์ (2542) มากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไปได้

3. แบบบันทึกคุณลักษณะของครู ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ผู้วิจัยต้องการวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 รูปแบบการสอนแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ แบบผู้สอนเป็นศูนย์กลาง และแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านที่ 2 การศึกษาขั้นสูงสุดที่ครูสำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็นจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี ด้านที่ 3 คือ สาขาวิชาที่ครูสำเร็จการศึกษา โดยแบ่งออกเป็นจบการศึกษาจากคณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ หรือจบการศึกษาจากคณะอื่น ๆ และด้านสุดท้ายคือ ประสบการณ์ในการสอน วัดได้จากจำนวนปีที่ประกอบอาชีพครู

3.2 สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะของครู โดยสร้างให้ครอบคลุมหัวข้อดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น แบบบันทึกคุณลักษณะของครูดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

แบบบันทึกคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียน	ชื่อ-นามสกุล	รูปแบบการสอน		คณะ		สำเร็จการศึกษา			ประสบการณ์ การสอน (ปี)
		CC	nCC	การศึกษา	อื่น ๆ	ตรี	โท	เอก	
วัดสุวรรณ									
วัดปทุมคงคา									
วัดเบญจมบพิตร									
วัดตรีศกเทพ									
สวนหลวง									
ศูนย์รวมน้ำใจ									
วัดยานนาวา									
บ้านบางกะปิ									
วัดลาดพร้าว									
วัดสระบัว									
วัดแก้วแจ่มฟ้า									

หมายเหตุ

โรงเรียน.....

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้เวลา 3 เดือน โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจะเก็บทั้งหมดรวม 6 ครั้ง ครั้งที่ 1-4 แต่ละครั้งจะมีระยะเวลาห่างกัน 2 อาทิตย์ ในครั้งที่ 5 และ 6 มีระยะเวลาห่างกัน 1 อาทิตย์ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือจากภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในการเก็บข้อมูล

2. ติดต่อกับสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยแก่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3 ติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย

4 ทำการเก็บข้อมูลกับนักเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เก็บทั้งหมด 4 ครั้ง และแต่ละครั้งจะมีระยะเวลาห่างกัน 2 อาทิตย์ ในช่วงเดือน มิถุนายน - กรกฎาคม 2543 ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 วันและเวลาในการเก็บข้อมูล จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	วัน	เวลา
สวนหลวง	จันทร์	12.30 - 13.30
วัดสระบัว	จันทร์	14.30 - 15.30
บ้านบางกะปิ	อังคาร	12.30 - 13.30
วัดลาดพร้าว	พุธ	8.30 - 9.30
วัดแก้วแจ่มฟ้า	พุธ	12.30 - 13.30
ศูนย์รวมน้ำใจ	พฤหัสบดี	8.30 - 9.30
วัดตรีทศเทพ	พฤหัสบดี	10.30 - 11.30
วัดปทุมคงคา	พฤหัสบดี	12.30 - 13.30
วัดเบญจมบพิตร	ศุกร์	8.00 - 9.00
วัดยานนาวา	ศุกร์	10.30 - 11.30
วัดสุวรรณ	ศุกร์	13.30 - 14.30

5 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดเชาวน์ปัญญา โดยเก็บภายหลังจากนักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้ง 4 ครั้ง

6 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลของครู โดยเก็บจากประวัติการทำงาน of ครู และในส่วนของรูปแบบการสอนผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกต

การเก็บข้อมูลในด้านเชาวน์ปัญญาของนักเรียน และครูนั้น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2543 รายละเอียดวัน และเวลาในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 8

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรเป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบลักษณะของข้อมูลด้วยค่าสถิติภาคบรรยาย เช่น ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การกระจายของข้อมูล (S.D.) เป็นต้น เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงของข้อมูล และพัฒนาการของตัวแปร โดยทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for windows

2. คำนวณค่าความแตกต่างของพัฒนาการผู้เรียนที่ทำการวัดซ้ำ 4 ครั้ง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) แบบวัดซ้ำ เพื่อดูว่าผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านการเรียนหรือไม่

3. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงแบบพหุระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามขั้นตอนการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค SEM โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ทำการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในแต่ละระดับ เพื่อตรวจสอบว่าโมเดลที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไปหรือไม่

3.2 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ภายในชั้น (intraclass correlation) ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 ระดับ เพื่อดูว่าตัวแปรคุณลักษณะด้านพุทธิพิสัย (เขาวนปัญญา) มีความผันแปรระหว่างครูหรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์กลุ่มพหุ (multiple group strategy) ใน LISREL เพื่อศึกษาว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลในระดับนักเรียนเมื่อจำแนกตามกลุ่มในระดับครูจะเท่ากันหรือไม่ หากโมเดลที่วิเคราะห์ได้มีค่าดัชนีวัดความสอดคล้องสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดแสดงว่าข้อมูลในระดับนักเรียนไม่มีความผันแปรในระดับครู ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในระดับพหุระดับต่อไป

3.3 ประเมินค่าของเมทริกซ์ความแปรปรวน - ความแปรปรวนร่วมภายในระดับ (within variance - covariance matrix = $S_{i,w}$) เพื่อศึกษาค่าความแปรปรวน (variation) ในระดับนักเรียน การวิเคราะห์ในขั้นนี้จะคำนวณหา pooled - within matrix โดยการวิเคราะห์ประมาณค่า $S_{i,w}$ จะให้ผลดีว่าการวิเคราะห์ประมาณค่าด้วย เมทริกซ์ความแปรปรวน - ความแปรปรวนร่วมภาพรวม (total variance - covariance matrix = S_i)

3.4 ประเมินค่าของเมทริกซ์ความแปรปรวน - ความแปรปรวนร่วมระหว่างระดับ (between variance - covariance matrix = S_b)

ตารางที่ 8 ปฏิทินการเก็บรวบรวมข้อมูลพัฒนาการทางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ การวัดเชาวน์ปัญญา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และการสังเกตการสอนของครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร

โรงเรียน	เวลา	แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ				แบบวัดเชาวน์ปัญญา	สังเกตการสอน
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4		
สวนหลวง	12.30-13.30	5 มิถุนายน 2543	19 มิถุนายน 2543	3 กรกฎาคม 2543	17 กรกฎาคม 2543	24 กรกฎาคม 2543	31 กรกฎาคม 2543
วัดสระบัว	14.30-15.30	5 มิถุนายน 2543	19 มิถุนายน 2543	3 กรกฎาคม 2543	17 กรกฎาคม 2543	24 กรกฎาคม 2543	31 กรกฎาคม 2543
บ้านบางกะปิ	12.30-13.30	6 มิถุนายน 2543	20 มิถุนายน 2543	4 กรกฎาคม 2543	18 กรกฎาคม 2543	25 กรกฎาคม 2543	1 สิงหาคม 2543
วัดลาดพร้าว	8.30-9.30	7 มิถุนายน 2543	21 มิถุนายน 2543	5 กรกฎาคม 2543	19 กรกฎาคม 2543	26 กรกฎาคม 2543	2 สิงหาคม 2543
วัดแก้วแจ่มฟ้า	12.30-13.30	7 มิถุนายน 2543	21 มิถุนายน 2543	5 กรกฎาคม 2543	19 กรกฎาคม 2543	26 กรกฎาคม 2543	2 สิงหาคม 2543
ศูนย์รวมน้ำใจ	8.30-9.30	8 มิถุนายน 2543	22 มิถุนายน 2543	6 กรกฎาคม 2543	20 กรกฎาคม 2543	27 กรกฎาคม 2543	3 สิงหาคม 2543
วัดตรีทศเทพ	10.30-11.30	8 มิถุนายน 2543	22 มิถุนายน 2543	6 กรกฎาคม 2543	20 กรกฎาคม 2543	27 กรกฎาคม 2543	3 สิงหาคม 2543
วัดปทุมคงคา	12.30-13.30	8 มิถุนายน 2543	22 มิถุนายน 2543	6 กรกฎาคม 2543	20 กรกฎาคม 2543	27 กรกฎาคม 2543	3 สิงหาคม 2543
วัดเบญจมบพิตร	8.00-9.00	9 มิถุนายน 2543	23 มิถุนายน 2543	7 กรกฎาคม 2543	21 กรกฎาคม 2543	28 กรกฎาคม 2543	4 สิงหาคม 2543
วัดยานนาวา	10.30-11.30	9 มิถุนายน 2543	23 มิถุนายน 2543	7 กรกฎาคม 2543	21 กรกฎาคม 2543	28 กรกฎาคม 2543	4 สิงหาคม 2543
วัดสุวรรณ	13.30-14.30	9 มิถุนายน 2543	23 มิถุนายน 2543	7 กรกฎาคม 2543	21 กรกฎาคม 2543	28 กรกฎาคม 2543	4 สิงหาคม 2543